

מסורת הש"ס

א) צמות עד. שנת שנת סה. ט"ש. צ קדושין יח: ט"ק. ג שנת קוף: (נשלל סה.). ד נגעים פ"ז מה"ה, (מחלן ש"ך ער לך ג: ג:). ו) צמזון צ"ק, (פ"ש"ך לטס, ח) ז"ל כמו בשמט את דכ"י האלה (דברים כט) וז"ל כדש"י בקדושין, ט) [שאל עשה], י) ג"א שיש קנאל לרנות כדפרשמי חסם צ"ק, צ ועוד דאין צ"ק, ל) ג"א ודך קוש"א ק"י אליניה צ"ק, ח) דהא יט צ"ק, ו) ובמזון אשכחן דקנאל ה"א לנענ וי"ל דסב"י צ"ק,

הגהות הב"ח

א) תות' ד"ס וזמנינו וכו' ולר"י בר יצחק דלמא אפילו לר' יוסי ב"ר יהודה מעת הראשונות וכו' למזון לה אלל: א) בא"ר ה"א לן למקרי צנגדו בסגול"ל דשמיני היבא דלמא למיטעי והמסורת כל"ל: א) בא"ר הסופר טעה ודלג' ר"א וגם וכו' דהך קוש"א אלינא דר"א היא דשמותי וכו' דהתם קיימי כחזו"י:

גליון הש"ס

גמ' עד השתא לא אשכענין שובאל. עיין שנת דף קד פ"צ מוס' ד"ה פ"ל:

מוסף רש"י

אלא שלא יתן בו מוס כו'. י"א כמז מוס אלל כמז כל, ה"א לן ללסור גרמא אלל נחתת מוס ממע, אלל עשוי אמר מוס אלסור נחתת מוס ממע, ואמר כל מוס ללסור גרמא (ביבא כו), בבגדו בה. לעם נכר, דהיינו לשפחות, לא ימשול הלכ מחמר שפיעם טלימו דאין עליה לטס יעד אם גישה נעט וחזרי אלל אביה (קדושין יח), י"א אם ומקנא, צנגדו קנינא ח"י כיון ותפסיה צנגדו (טס), כיון שבגד בה כו'. י"א אם למסורת, צנגדו מניז ולא צניגדו, א"ן הכרת חירק בלא יו"ד, וקוסה שפחת הניצ"ט מתקום יו"ד שפחתמא, אלל לפי מה שכתב ה"א לו לקחת חטף קנאן צנגדו לעט צניה, כמו קנאן קורא בשמטו את דכ"י האלה (טס),

רבינו גרשום

אמר מוס דברידים ואמר כל מוס שלא יצור: ור"י סבר תרומתי חביב כלומר תרומה טהורה בעיא שימור ולא תלויה: דר' אליעזר סבר יש אם למקרא. כדקרינן ליה תרומות: ורמיהו בבגדו בה, (ל) כיון שפרש טליתו עליה לשום יעד שוב אורי רשאי למוכרה אלמא דאורי אחר מסורת דפשטיה דקרא הוי לשון בגדיה כלומר כיון שבגד בה שמכרה פעם אחת שוב אינו רשאי למכרה: ור' אליעזר דריש בהר מסורת לשון בגד טלית דאי כפשטיה מיסתייה למיגר בגדו בה מרכיבי בבגדו חיינו בגד והא מילתא אבדא להאי דגמירין בבסכת קדושין דהתם קאמר במאי קא מפילינ' ר' אליעזר סבר יש אם למקרא ס"א משמיה דר' יצחק האור' זיל כיון שבגד בה שוב אין לאביה רשות בה דברי ר' אליעזר אלמא קסבר יש אם למסורת למאי דכתיב בבגדו ולא כדקרינן בבגדו. ודהתם נמי להאי דקידושין דהתם אמר ר' אליעזר דכיון שפרש טליתו וקאמר יש אם למקרא אלא ב"ר פליגי ואנו הגה נתתי לך : הראיה לך שהיא טהורה שמור : הלכה כו' שמעון. דבריייתא דאמר אף נשחט על אותו המום. טעמא דרבנן גמיליא דאמר לא יחדש שם דבר היינו כו' אליעזר שמו יבא אליהו ויטהרם: הצורם. הפוגם במתכיון הרי זה לא ישחוט עולמית דקנסין ליה: וחכ"א. לא ישחוט על זה אבל כשנולד בו מום אחר

כל פסולי המוקדשין

ורבי יהודה סבר כר"מ ומיהו גזר מקום שאין עושין צו מוס אטו מקום שעושין צו מוס: י) מעיקרו. קודם שהקדישה היה צו מוס: ב) צמומו) נמי ליסרו. להטיל צו מוס": עבדו לה שימור. דכתיב משמרת: ן כיון שפירש טלימו עליה. שיעדה דאין לאמה העבירה וגשאה ופירש

כנפיו עליה שוב אין האז רשאי

למוכרה אפי' גירשה דאין דאין אדם מוכר צמו לשפחות אחר אישות וקיימא לן בפ"ק דקדושין (דף יח:.) דר"א סבר יש אם למסורת צנגדו זה כתיב בלא יו"ד וזהו לשון צגידה כשאר חיצות הכמוצות בלא יו"ד שאתה קוראן חטף

קמץ (ל) כמו (בדלשית לט) כשמעו (ל):

כיון שצגד צה. אביה שמכרה לשפחות

שוב אינו רשאי למוכרה דאין אדם

מוכר את צמו לשפחות אחר שפחות

אבל לאחר אישות מני לזבונה ואמר'

התם דל"ש סבר יש אם למקרא צנגדו

קנינא. ויש שמצנצין השמועה צמס'

קדושין וגורסין ר"א סבר יש אם

למקרא ור"ע סבר יש אם למסורת

וטעות הוא צידס דל"כ מאי מקשי

הכל בצבורות: ר"ש. דלמר צמתני'

יקיז א"ע"פ (ש"ש צו) (י) מוס ולא קאמר

דשחט עליו: הלכה כר' יהודה. צמס'

שנת (דף כג.) דלמר דבר שאין מתכוין

אסור: הלכה כר"ש. ולמה ליה (ל) מו

לאשמועי' הכא: בלא גברי. בלא רב חי"א

ורב חנן: דצרייתא. דלמר אף ישחט

על אותו המוס כיון דלא היה דעמו

להטיל צו מוס כדי להמירו אלל כדי

שלא ימות לא קנסין ליה: מתני'

האורס. הפוגם אנקרינר' צלע"ו.

וצנחן קא מיירי: גמ' ומי קנים

ר"א לעולם. שלעולם לא יהא מותר:

ונקלל

זה לא ישחוט עולמית דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים (ל) ג'ולד בו מום אחר ישחוט עליו: גמ' ומי קנים רבי אליעזר לעולם ורמיניה (ז) מי שהיתה לו בהרת

פרק חמישי בכורות

לד.

י) אחד מום ואחד כ" מום. ואפי' הני תנאי דלא דרשי כל צפרק אלו עוברין (פסחים מג:.) אפשר להכא דרשי (י) שיש (ל) ענין כדפי' התם: אחת תרומה טהורה ואחת תרומה תלויה. וא"ת דצ"פ צמה מדליקין (שבת כה. ושס) אמרי' (י) ואחת טמאה ואמר רחמנא

שכן תהא להסקה תחת תבשילך והיכי נפכי מקרא שלש תרומות טהורה וטמאה ותלויה וי"ל משום דכתיב נתתי לך ואמשמרת לך שייך אטומאה לרצויה להיתר הנאה (י) ומשמרת שייך בתלויה (י) דנציא שימור: ורבי' יהושע תרומתי כתיב. וא"ת לר' יהושע כיון דלא איירי קרא בשמי תרומות מנליה דטמאה שריא צנהאה וי"ל דנפק משאר דרשות דהתם צפרק צמה מדליקין (ג"ו) (ס) ממנו אי אהא מצעיר כו' או מלו ולא לאורו מכלל דצמ אורו (ט) הוא: ורמינאו בבגדו בה כו'. פי' צקונטרס דגרס כיון שפירש טלימו עליה שוב אינו רשאי למוכרה דברי ר"ע ר"א אומר כו' ופס"ק דקדושין (דף יח:.) הביא ראי' מן המכילתא דגרס דצברי ר"ע כיון שפירש טלימו (ט) ודר' אליעזר יאנים גרסינן איפכא כאן ובקדושין (ג"ו) (ס) (י)ועוד דלגירסת הקונטרס מקדים דברי ר"ע לדברי ר"א שהיה רצו ועוד כתוב ברוב ספרים צנגדו זה צנגדו זה תרי זמני כיון שפירש טליתו ועוד היכי משמע ליה לר"א המסורת לשון צגידה משום דכתיב צנגדו בלא יו"ד (ל) לא כתיב (י) צו"ו ואע"ג דבלא וי"ו יש אתה קורא חטף קמץ כדפירש צקונטרס (ל) כשמעו כשמעס (בדלשית לד) צלמרס (אסתר ו) כעצרס (מלכים ג ג) ה"נ כי הוי לשון צגד וטלית (ל) אין רגילות לכמוצ יו"ד

צמזנע (ל) של פעולה ועוד צההיא שמעתין צקדושין צסמון כתוב צכל הספרים ישנים ולר"י צר יצחק דלמר (א) מעות הראשונות לקדושין נתנו צמאי מוקים לה כר"ע דלמר לשפחות אחר שפחות אחר אישות מני למזין ליה ולפי' הקונטרס לריין להגיה ר"א ונראה לר"ת דגרסינן כיון שפירש טלימו כו' דברי ר"א ר' עקיבא אומר כיון שצגד (י) והשתא הוי לשון צגידה דאי לשון צגד וטלית הוי לן למקרי צנגדו (ב) צנירי (ג) ואע"ג דקרינן ותפסיהו צנגדו (בדלשית לט) דשאני הכא דליכא למיטעי והמסורת משמע טפי לשון צגד וטלית מלשון צגידה מדכתיב צנגדו בלא יו"ד ולכן אומר (י) הצרייתא תרי זמני צנגדו (י) כיון שפירש טליתו כו' היה לך לכמוצ צניגדו ציו"ר דלא לימי למיטעי וכתיב צנגדו בלא יו"ד לומר כיון שפירש כו' ובמכילתא שגורס שפירש טליתו דברי ר"ע הסופר (ז) חסרן ודילג' ר"א וגם כל מילתיה דר"ע ובדר"י בר יצחק גרסינן מוקי לה כר"ע כמו שכתוב צכל הספרים ישנים וק"ת קשיא הא דפרין התם בקדושין אלל דקידש'ה אביה מי מניי מוצין לה והא אין אדם מוכר צמו לשפחות אחר אישות (י) ב צך קוש"א אליניה דר"א דשמותי הוא וי"ל דפשיטא לן שכן הלכה משום דרבנן דר"ש ור"ש גופיה דהתם דקיימי כוותיה ואמר' אלל לא לשפחות אחר אישות: א"ל יבא ר"ש דמתני' עד השתא א"א אשמעין שמואל דבר שאין מתברין מותר. תימא אטו מי שרי ר"ש משום דאין מתכוין אפי' צמקום שא"י שלא יעשה מוס נמי שרי (י) דעושה מוס צמתכוין כדלמר לעיל דצקראי פליגי ושרי משום דכתיב (ויקרא כג) תמים יהיה לראון אלל מטיל (י) צבעל מוס שרי וכל' כל המנחות בואות מלל (מנחות טו:) מפירש נמי טעמיהו מקראי ולפי' הקו' דלעיל צפרק הלווקה צהמה (דף כה.) גצי שמי שערוט של פרה שעיקרן מאדים וראשן משחיר (י) וקאמר ר' יוסי צן המשולס גוזז צמספרים ואינו חושש ופי' צקונט' דחשיב אין מתכוין משום דאין מתכוין לגיזה אלל לתקן את הפרה ניחא נמי הכא דאין מתכוין (ל) משום הטלת מוס אלל משום רפואה ולהכי פריך אמאי אליטריך ליה לשמואל לפסוק כר"ש דלפי' הוה אסר מטיל מוס צבעל מוס הוי שרי הכא משום דאין אלל לרפואה ושמואל אית ליה דבר שאין מתכוין מותר ומיהו א"א לקיים פי' הקו' כדפרישית לעיל צפ' הלווקה צהמה (ג"ו) (ס.) וגראה לפירש הכא דצתרתי פליגי דצצרייתא פליגי צמטיל מוס צבעל מוס שאחוז דס ציותר וא"א לו להתרפאות בלא הקזה שלא ימות כדלמר לעיל דאי צציק ליה מיית דאו חשיב מוס ואפי' לא מיית נמי כיון שלעולם לא יא' מאחוזת דס אם לא (ל) יקיזנו צמקום שעושה מוס חשיב כצעל מוס והשתא ר"מ אסר צמקום שעושה מוס דקסבר (ל) כו' לא יהיה צו אפי' צבעל מוס וחכמים שרו משום דכתיב תמים יהיה לראון וצלגד שלא ישחט על אותו מוס דגזר אטו היכא דלא מיית מוס עשיית מוס דחשיב כתם או אטו היכא דיכול להתרפאות צהקוה צמקום שאין (ל) אתה עושה מוס ור"ש שרי אף לשחוט דלא גזר ור' יהודה אסר אף צמקום שאין עושה מוס כדמפרש צפ"ק דפסחים (דף יא:) דמתוך שאדם צהול על ממונו אי שרית צמקום שאין עושה מוס אחי למיעצד צמקום שעושה מוס ובצמתניתין היא פלוגתא אחרת (י) דר' יהודה קאמר צבור שאחוז דס אפי' מת אין מקיזין צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקיפ פי' צין מת צין לא מת וצלגד שלא יעשה צו מוס כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מוס כשיקיז סמון לאחון או לגיז שפחים או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור ויהיכא דלא מיית דלא חשיב צעל מוס אסור ר"ש אומר יקי' (ל) אע"פ שהוא עושה מוס שהוא יכול לצא לידי עשיית מוס דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו להתרפאות בלא עשיית מוס א"כ לשחוט עילווה וי"ל דמדדצנן אסור דלמי לאילופי צתם א"נ חשיב כמו (ל) חשיב כמו (ל) [מוס] עובר שיש לה רפואה: ובי' קנים ר"א א"עו"ם ורמיניה מי שהיתה לו. (ל) כמה שמעתא מוכחא דלורס אחון של צבור (י) קנסא הוא ובצמקון נמי קאמר בלא רפואה מומא קנסוה רבנן (י) ואפי' לרבא דלמר צפ"ק דתמורה (דף ד:) מילתא דלמר רחמנא לא תעציד אי עציד לא מהני מכל מקום הכא שרי האי צבור מדלורייתא (י) דהאי יש צו מוס והאי צגרא טהור דהא אין צו נגע כלל וא"ת דבספרי צפרשה ראה אנכי תניא (ל) רבי אליעזר אומר כו' המטיל מוס צצבור ואוכלו עובר שנאמר לא תאכל כל תועבה אלמא דמדלורייתא אסור (י) (וי"ל) דצמקון (י) אשכחן ליה קנסא לרבנן

דרי"י כו' מתיבת והיבא עד חיבת ר"ש נרשם על כל חיבה ק"ו למעלה הלוות כי לפ"ד ראוי למחקר: (ל) יקיז אפילו במקום שהוא עושה בו מום כלומר שהוא יכול: (ל) כמו מום עובר כיון שיש: (ל) לו כו' כוליה שמעתא: (ל) בכור וקוצין בהרת קנסא: (ט) כהן בראוי קציצה קנסה רבנן: (ט) תניא לא תאכל כל תועבה ר"א אומר מנין לצורס און בכור ואכלו ממנו עובר בלא תעשה תיל לא תאכל כל תועבה אלמא דמדלורייתא: (ט) סאל בצמקון מחבישין ליה:

עין משפט נר מצוה

כב א מיי' פ"צ מהל' צטורות הל' ח סמג עשין ריא טושי"ע י"ד סמון שיש סעף א:
כב ב מיי' פ"צ מהל' תרומות הלכה יד ופי"א הלכה א טושי"ע י"ד סמון שלש ספרי יט כהני"ה:
כב ג מיי' פ"ד מהל' עבדים הלכה יג ועי' כ"מ:
כב ד מיי' פ"צ מהלכות צבורות הלכה ז סמג עשין ריא טושי"ע י"ד סמון שיש סעף א:

תורה אור השלם

1. ואיש כי יקריב זבוח שלמים לז' לפלא דגזר או לנדבך בפקך או בצאן תמידי יהיה לרצון כל מום לא יקרה בו: ויקרא כב כא 2. וידבר י' אל אתרן ואני דהא נתתי לך את משמרת תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך נתתיים לקושחה ולבניין לחק עולם:

בבכור יח ח
3. אם קרעה בעציו אדניק' אשר לו יקרה והפרדה לעם גברי לא ימשל לקבורה בבגדו בה: שמות כא ח

לעזי רש"י

אנקרינר' [אניקרינר' ר']. לתרוץ (תהיין).

שיטה מקובצת

אל שיבא הכלב: ס מום אמר מום ואמר כל מום התם בקריא פליגי: ס הכא בלך קמיפילגי דכתיב ואני נתתי לך משמרת רי"י: ח און בבגד: (ס) וחכ"א כשולד בו: (ל) מה"ד במזמן נמי (ליחסרון) לגרמא לבכורו תם אבל בבצל מום מותר לעשות בו מום בדידים: (ל) כיון שפרש טליתו וכו' ה"נ כיון שפי' טליתו עליה אינו רשאי למוכרה דברי ר"ב ר"א אומר כיון שבגד בה שוב אינו רשאי למכרה: (ל) כשמעו כשמעס כאפרם כעברס ודרשי ביה חס"ד ומה"ד: כיון: י) וזיל לשמואל תו: (ל) מה"ד אמר מום ואמר: (ל) דהכא דרשי שיש ענינים: יקן אמרי' אחת תרומה טהורה ואחת: יקן הגזה דאתלויה לא שייך דאינה ראויה לכלום ומשמרת: יקן בתלויה לומר דבעיא: טון אורו היא חס"ד: טון טליתו וי"ל דלרבי אליעזר ליתא התם וקשה דברוב ספרים: (ל) בבגדו (י) כתיב בבגדו: ביי"ד: יקן וי"ד נמי אתה: ס קבונטרס כמו שמשע: ס באמצע אותיות של: סן שבגד דייקן דהמקרא הוי: (ל) בצרי דמבגד יאמרו בבגד כמו מנגד נגדו ומחלב חלבו ואע"ג כו' בבגדו בחירק ולא קרינן בבגדו בצרי שאני הכא: (ס) אומר בתחלת הבריייתא: (ס) בבכדו בה בבכדו בה כיון שפירש טליתו כו' פי' היה לו לכתוב: סן אישיות דהך קוש"א כו' וי"ל דפשטי לוי שכן: (ס) שרי ואע"ג דעושה: (ס) מטיל מום בבצל: (ט) משחיר דקאמר ר' יוסי: (ט) דאין מתכוין אלא משום: (ס) לא שיקיזנו במקום: (ט) דקסבר כל מוס לא יהיה בו: (ט) שאין עושה חיבת אתה נמחק: (ל) אחזרת ומיירי שאחוז דם בענין לו שלא ימות אם לא יקיוו לו הלכן לא חשיב בעל מוס ואין כאן מטיל מוס בבצל מוס ופליגי באין מתכוין

^[1] גירסת רמ"ו כניכסת המוספתת דג"ה אילמא